

POLITSEILEHT

Administratiiv-õigusline aegkiri.

Nr. 48 (156)

17. detsembril 1924 a.

IV. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas . . . . . Mk. 800.—
pooleaastas . . . . . " 400.—
weerandaastas . . . . . " 200.—

Üksik nummer maksab Mk. 20.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103.

Awatud kell 1/29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1.

Kuulutuste hind:

1/1 lehek. Mk. 3000.—	1/4 lehek. Mk. 800.—
1/2 " " 1500.—	1/8 " " 400.—
1/3 " " 1000.—	1/16 " " 200.—
" " 1/32 lehek. Mk. 100.—	

Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adressi muutmise 10 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.

Jooksew arwe Eesti panga Tall. osak. nr. 543.

Sisu: 1) O. Angelus, Politsei ja sõjawägi. 2) A. Liit, Kuritegude jälgimine. 3) Dr. A. Begg, Politsei saatus. 4) Ametlik osa. 5) Väljamaalt. 6) Küsimused ja kostmised. 7) Kuulutused.

„Eesti Politseilehe“ tellijatele

lahkeks tähelepanuks!

Silmas pidades, et aasta on lõpule jõudmas ja veel paljudel tellijatel on tellimisraha käesoleva aasta eest tasumata, palume kiires korras tellimisraha ära maksta.

„E. P.“ toimetus.

Politsei ja sõjawägi.

O. Angelus.

Igas riigis ja iga riigikorra juures peab olema eriline kaitse wälimate ja eriline kaitse siseimate waenlaste wastu. Sellepärast ongi praegusaja riikides kaks suurt organisatsiooni olemas, kes, wõib olla, iga üks oma moodi tegutsewad, kuid kelle lõpueesmärk üks ja sama: kaitsta kord maksmapandud korda teatawal maa-alal. Et aga selle tõttu neil organisatsioonidel: politseil ja sõjawäel tihti tuleb käsikäes töötada (siin kohal peab ära märkima, et peaaegu kõikides riikides politseiteenistusse ainult sõjawäes teeninud isikuid wõetakse), siis on isiklik wahekord nende kahe suurema wõimuteostaja jõu wahel väga tähtis. Mida parem see wahekord, seda hõlpsam teenistus nii sõjawäelastele kui ka politseiametnikkudele, seda parem riigile, s. o. kodanikkudele.

Enne, kui lühidalt olukorda meie juures puudutada, tahaksin weidi kõneleda wahekorra politsei ja sõjawäe wahel meie suguwendade — ungarlaste juures. Üldse on see wahekord alati wõimude tähelepanu oma peale tõmmanud, olgugi, et temast nii mõneski riigis omapäraselt aru saadi, nagu, näiteks, tsaariaegsel Wenemaal, kus teatawasti iga kordnik pidi kõiki ohwitseri sõjawäeliselt terwitama, nii et mõnigi postil seisew politseiametnik muud teha ei saanud, kui möödaminewaid sõjawäelasi terwitada. Ungaris on juba 1919. a. alates katsutud igatpidi wahekorda politsei ja sõjawäe wahel eeskujuliseks muuta, kõrgemaid politseiametnikke ja ohwitseri, sõdureid ja kordnikke teineteisele lähendada. Üheks tähtsamaks abinõuks selle juures, niipalju kui heade wahekordade loomine on üldse ülemuste käskude ja ettekirjutustega läbiwiidaw, on kahtlemata wastastikune terwitamine, mis alati peab meeletuleta ühte perekonda kuuluse.

1919. a. pandi Ungaris maksuma wastastikune terwitamine sõjawäelaste ja politseinikkude wahel, mis hiljuti uuesti kinnitati ja mille kohta Ungari kaitse- ja siseministrid lähemaid juhtnõore andsid. Nimelt: 1. Kõik kordnikud, wälja arwatud need, kes postil seisawad (postil seisamise tundemärgiks on wäike lint warukal), peawad mundris olewaid ohwitseri sõjawäelise kombe järele terwitama; 2. samuti peawad kõik sõdurid mundris politseiametnikke terwitama; 3) ohwitserid ja

politseiametnikud peawad, kui nemad mundris on, teine teist terwitama; 4. sõdurid ja kordnikud wõiwad teine teist terwitada, aga ei pea seda mitte; 5) kui sõjawäe ehk politsei osad teine teisele wastu tulewad, ehk osad ja üksikud nende määruste alla käiwad isikud, siis on ka nende kohta makswad ülaltähendatud reeglid. Mis puutub terwitamisse, siis peab see, nagu öeldud, sõjawäelise kombe järele sündima, kusjuures ohwitseride ja politseiametnikkude juures see isik warem terwitab, kes ameti poolst noorem, ehk, kui amet ühesugune, siis see, kelle aukraad wäiksem on. Linnakomandantidele ja politsei ülematele on ülesandeks tehtud selle järele walwata, et need määrused täpselt täidetakse. Kui määruste alusel wahejuhtumised tekiwad, siis peab sellest otsekohe kaitse- ja siseministeeriumitele teatama.

Küsitaw on muidugi, kas sarnane korraldus ideaalne on, kas teda läbi wiia saab ja kas niisuguste ülemuste käskude tõttu mitte wahekord sõjawäelaste ja politseinikkude wahel ei halwene, selle asemel, et väga heaks muutuda. Weel suurem küsimus on, kas sarnane kord meil wastu wõetaw ja läbiwiidaw on. Kuid see ei ole tähtis. Tähtis on eelpooltoodud Ungari korra juures asjaolu, et sõjawäelaste ja politseiametnikkude wahekorda tahetakse eeskujuliseks teha, et selle küsimuse peale tõsist tähelepanu pööratakse.

See peaks ka meil sündima. Meil wõib juhtuda, et wanemad ohwitserid ja politseiametnikud väga hästi teine teiselega läbi saawad, kuna reaohwitserid ja politseiametnikud tülitsewad ja hästi aru saada ei taha, et kumbki, ei ohwitser ega politseiametnik, suurem ega tähtsam ei ole, waid et mõlemad ühe korra, ühe riigi, ühe rahwa julgeoleku walwel seisawad, igaüks oma moodi, erilisi ülesandeid täites.

Mina ei taha kaugeltki öelda, et wahekord meil halb oleks, kuid olen tihti ise näinud ja kuulnud, et tema igas kohas mitte kõige parem ei ole, olen isegi kuulnud, et wiimaste sündmuste puhul tülitsetakse ja kuidagi selle kohta kokku ei lepita, kes midagi teinud on ja kes üldse tegutsenud pole. Hea wahekorra loomine, heatahtliku ja üldise sõbraliku waimu loomine meie politsei ja sõjawäe

wahel aga on, minu arwates, mõlemate organisatsioonide juhtiwate kohapealsere ülemuste ülesanne ja seisabki õieti nende ja ainult nende wõimus, kui ainult üldine tahtmine selleks on — ja seisab terve seltskonna wõimus.

Meil on Wene ajast pärit muu seas ka weel waade politsei peale, mis kaugelt midagi muud on kui, näiteks, inglase wahekord oma politseinikuga. Ja seltskonnast läheb see waade loomulikult ohwitserkonna peale üle. Wene ajal läks ohwitser, kes kuidagi enam polgus teenida ei saanud wõi ei wõinud, politseiteenistusse üle, mis oli mingisuguseks päästejaamaks mitte nõuete kõrgusel seiswatele ohwitseridele. Arusaadaw, et sarnase olukorra juures ohwitserkond üle õlade politseinikude peale waatas. Meie politsei sarnane seegimaja ei ole: teenistusse astuwailt politseiametnikkudelt nõutakse väga palju: sõjawäes ehk administratiiw alal teenimist, head haridust jne. Meie politseikordnik ei ole enam harimata Wene „unter“, kes muud ei osanud kui hästi sõmata ja käsi kõrwa ääres korrata: kuulan! Ka meie politseikordnikkude kohta maksab sama põhimõte, mis meie kõigi kohta maksma peaks: kord oli iseseisew mõtlemine kuritegu, nüüd on tema — kohus. Kord oli politsei ainuwalitseja abinõuks oma tahtmist läbi suruda ja oma wõimu alal hoida, mispärast teda ka haritlased nii väga põlgasid, nüüd teenib tema meid kõiki. Ja kas ei ole sama politseikordnik, kes tänawal omal postil seisab ja pahemale ja paremale waatab, seletab ja juhatab, niisamuti meie demokraatlikkuse sümbol kui sõdur, kes paremale ehk pahemale ei waata, waid otse edasi tormab. Mõlemad — meie hing ja meie weri, meie kaitsjad!, Wenelased muutsid peale rewolutsiooni oma politsei nimetuse, tegid temast miilitsa, — tähtsid sellega nagu olematuks teha selle halwa kuuluse, milles Wene politsei seisis. Meil pole nimemuutmist waja, mitte nimi ei määri asutust, waid ümberpöördukt. Et meil aga ikkagi weel ka väga mõõduand-

wates ringides politsei peale kui mingisuguse kolmanda järgu wõimu peale waadetakse, näitab asjaolu, et, näiteks, siseministeeriumile alluwat sõjawäelist osa — piiriwalwet — mõnikord päris sõjawäe osaks ei tunnustata, waid teda kui „politseilist wäeosa“ kusagile teisele wõi kolmandale kohale asetatakse.

Huwitaw on siin juures, et umbes 150 aasta eest ka sõjawäe peale weidi ülewalt alla waadati. Wõib olla sellepärast, et sõjawägi siis palgaline oli, nii nagu politsei praegu palgaline on, kelle käest iga mees arwab õigustatud olema nõuda, mis süda soowib. Sõjawägi on wõrreldes politseiga seltskondliselt tugew, tänu pikaajalisele distsipliinile ja sellest kaswanud traditsioonile. Traditsioon, mis põlwest põlwe üle antud, hoiab sõjawäes nii mõndagi meest wee peal, kes ilma selleta oleks hukka läinud. See weresse läinud traditsioon aga puudub meie politseil, sest Wene ajast polnud temal midagi wõtta ega õppida. Meil kardetakse politseid, kui asutust, mis kõiksugu asjadega tegemist teeb: maksulehtede ja protokollidega, põlatakse teda mõni kord ehk tehakse tema kohta paremal juhtumisel rumalat nalja, politseid aga ei austa, ei armasta õieti keegi nii, nagu austatakse ja armastatakse kaitsewäge.

Ometigi aga peaksid mõlemad wõimud, kes nii tihedalt teine teisega seotud on, kel ühed mured ja tihti ühed ülesanded, kellede mõlemate seast ka hiljuti weel isikud kohuste täitmisel langesid, hästi teine teisega läbi saama, teine teisest aru saama. Ka politsei on riigitugi, samuti nagu sõjawägi, ja praegusel pealesõjaaegsel olukorral igas riigis tähtis wõim, ilma et riigid sellepärast oleks weel politseiriikideks muutunud. Hea on, kui seltskond sellest kord täies ulatuses aru saab, weel parem kui sõjawäelased ja politseiametnikud teine teisest — kui ühe pere lapsed — lugu peawad ja mitte selle üle ei waidle, kellel suurem wõim, suuremad teened ja suurem tähtsus riigis.

Kuritegude jälgimine.

A. Liit.

(38. järg.)

3. Isikukirjeldus.

Arwu poolest kolmas tähtsam registreerimise toiming on kuritegija isikukirjelduse

*kokkuseadmine. Selle toimingu kohta on minu tõlkes ja wäljaandel ju 1922 aastal ilmunud prof. Reissi suurepärane õpperaa-

mat „Isikukirjeldus“, millepärast täiesti ülearuseks pean isikukirjelduse meetodi ennast siinkohal lähemalt kirjeldama hakata. Selle asemel püüame järgnevatel ridadel selgusele jõuda, kui suures ulatuses on välisametnikul vaja tunda isikukirjelduse meetodi, sest kahtlemata leidub mainitud õpperaamatus mõndagi, mis välisametnikule osutuks üleliigsena.

Teatawasti oli isikukirjeldus tema kokkuseadja, Alf. Bertilloni, poolt mõeldud eestkätt identifitseerimise wahendina ja alles selle kõrwal ka tegeliku otsimise wahendina. Selle tõttu on temas mõne kchaosa tunnused, kõige pealt kõrwa omad, wiimase peensuseni wälja arendatud, mille omandamine wälisametnikule tõepoolest üleliigse bagashina näib.

Hiljemalt tarwitusele wõetud daktiloskoobiline registreerimise meetod surus isikukirjelduse kui identifitseerimiswahendi warstigi tahaplaanile, jättes temale ainult kõrwalosad sellel alal täita, näit. isiku wõrdlemine kauema aja eest üleswõetud pæwapildiga, tundmata laipade kindlakstegemine, teopaigal nähtud tundmata toimija kindlakstegemine tunnistajate poolt meelespeetud silmapaistwate tundemärkide waral.

Sellewastu on aga isikukirjelduse tähtsus püsima jäänud redussepugenud toimijate ja wallapääsenud wangide püüdmise wahendina. Selles osas moodustab ta ühest küljest hädatarwiliku täienduse pæwapildile, wõimaldades otsitawa isiku pæwapilti kiiresti ja põhjalikult pähe õppida ning teisest küljest ainsama abinõu inimese äratundmiseks, keda otsija waremalt kunagi pole näinud (muidugi pæwapildi puudusel, antud tundemärkide järele). Arusaadaw, et siin pearõhk langeb seesuguste tundemärkide peale, mis inimese juures wabas olekus, milles ju otsitawa äratundmine tegeliku otsimise puhul sünnib, weel tähelepandawad, t. s. millised teatawates walgustuse, kauguse ja liikumise tingimistes, hariliku rõiwastuse juures weel silma torgata wõiwad. Selle tõttu jääwad tegelikuks otsimiseks wajalikust isikukirjeldusest wälja kõik peensused, mida awalikuks teha wõib ainult üleswõtmise toolil, samuti kõik keskwormid ja suurused ning jääwad järele peajasjalikult äärmised wormid ja suurused ning iseäralised tundemärgid.

Sellest seisukohast wälja minnes küjuneks wälisametnikule tarwiliku isiku-

kirjelduse tundmise programm järgmisena:

Otsaesine: 1. Kulmukaared. 2. Kallakus. 3. Iseäraldused.

Nina: 1. Juure kõwerdus. 2. Selja wormid. 3. Aluse seis. 4. Pikkus. 5. Wäljalatus. 6. Laius. 7. Iseäraldused.

Kõrw: 1. Kõrwa osade nimetused. 2. Kõrwalapikese lõige (koller), ainult wiis lõiget, mis kujutatud „Isikukirjelduses“ lhk. 26. 3. Kõrwa põhikuju ja 4. Kõrwa eemalseis (sealsamas lhk. 33, 34).

Huuled: 1. Kõrgus. 2. Ettepoole ulatus. 3. Ilanaha laius. 4. Iseäraldused.

Suu: 1. Suurus. 2. Iseäraldused.

Koon: 1. Koonu seis. 2. Profiil. 3. Iseäraldused.

Näoprofiil: 1. Otsaesise-nina profiil. 2. Nina-suu profiil.

Näokoller: Kõik wormid, mis õpperaamatus kirjeldatud.

Kulmud: 1. Asend. 2. Siht. 3. Kuju. 4. Iseäraldused.

Silmalaud: Iseäraldused.

Silmamuna: Iseäraldused.

Kael: 1. Suurus. 2. Iseäraldused.

Kortsud: 1. Silma kortsud. 2. Suu kortsud.

Juukseid: 1. Loomulik olek. 2. Juukse piire. 3. Wärv.

Habe: 1. Loomulik olek. 2. Kuju. 3. Wärv.

Õlad: 1. Laius. 2. Kallakus.

Kehahoid: Kõik, mis õpperaamatus kirjeldatud. Samuti kehaliigutused.

Hääli ja kõne ning iseäralised tundemärgid — nagu eelminegi.

Meil paigutatakse isikukirjelduse andmed näpujalgede kaardile, kus selleks wastaw wormulaar ette trükitud. Sama kaardi esiküljele paigutatakse peale selle weel teated isiku kohta ja nimelt järgmiste küsimuste kohaselt: 1. Liignimi. 2. Ees-, isa- ja hüüdnimi. 3. Sünnimise aeg ja koht. 4. Kus hingekirjas. 5. Elukoht. 6. Perekonna seis. 7. Sugulus ja tutwus. 8. Usk. 9. Rahwus. 10. Kodakondsus. 11. Elukutse. 12. Haridus. 13. Suhted wäeteenistusega. 14. Milles

Üks soovib üht, teine teist!

Ostke meeste- ja naisterahwa walmisriideid ainult

Leo Schwartz'i juurest W. Karja tän. 1.

Igaüks leiab sealt oma maitse järele.

süüdistatakse registreerimise ajal. 15. Eelkaristus. 16. Muud teated. Kunas ja kus registreeritud ja registreeritu omakäeline allkiri. Keskbüroole saadetawale kaardile kleebitakse peale registreeritu päwapilt.

Muud isiku kindlakstegemise abinõud.

Kui isik waremalt registreerimata, siis ei aita meid ei daktiloskoopia, isikukirjelduste kaardid ega päwapildi albumid, Siin tuleb lähikaudu järgmiselt talitada:

1. Näitab isik ette isikutunnistuse (passi), siis kõige pealt proowida, kas ette pandud dokument on ehtne. Selleks waatame, kas ta on kirjutatud ühtlase käekirjaga ja ühesuguse tindiga, samuti — kas trükitud teksti osad wastawad tawalikkuudele sellelaadilistele dokumentidele. Wäljakraapimised tulewad ilmsiks, kui dokumenti waadata wastu walgust. Järele tehtud ametkohtade pitsatid on wastawate tööriistade puudusel enamasti halwasti wälja töötatud, mis suurendusklaasi läbi waadatuna iseäranis selgesti nähtawale tuleb. Lõpuks wõrdleme dokumendil olewat omaniku allkirja ettenäitaja allkirjaga ja paneme küsimused ette dokumendi sisu kohaselt.

Wana wilunud hobusewaras, kes politseile kinniwõtmise juures wõõra isikutunnistuse ette näitas, kukkus selle pealt sisse, et küsimuse peale oma õige isanime ütles, milline dokumendil tähendatud isanimega kokku ei läinud.

Ühtlasi palutagu, et isik ette näitaks kõik dokumendid, mis temal kaasas on ja, kui asjaolud seda nõuawad, isiklik läbiotsimine dokumentide leidmiseks ette wõtta. Harilikult kantakse peale isikutunnistuse weel kaasas ühte-teist paberit, mis isikut tõendada aitawad, näit. wäetennistusest wabastamise tunnistus, mõnesugused kwiitungid raha maksmise üle jm.

2. Tõuseb ette pandud dokumentide ehtsuse kohta kahtlus, siis waja wastawatest

asutustest ja isikutelt järel pärida, kas on ette pandud dokumendid tõepoolest nende poolt wälja antud ning kellele ja kunas nimelt, kuidas nende õige omanik wälja näeb ja lähemad teated wiimase isiku, perekonna ja wiibimise kohta.

3. Kui isikul dokumendid sootumaks puuduwad ehk kui ette pandud dokumendid osutusid ebaõigetena, siis temale ette panna, nimetada isikuid, kes teda lähemalt tunnawad ja wiimastele teda ette näidata. Samuti järel pärida, kus ta waremalt elanud ning antud seletuste täpsust kohaliku politsei läbi selgitada lasta. Öhtu-Euroopa suuremates linnades awaldatakse aeg-ajalt kõikide elanikkude aadress-raamatud. Need on muuseas muutunud wäga heaks isiku kindlakstegemise abinõuks politseis. Ütleb isik ennast teatud ajal elanud olewat seal ja seal suuremas linnas, waadatakse kohe aadress-raamatust järele, kas seletus tõele wastab.

Tähelpanu tuleb pöörata ka nimetähetele pesus, rahataskul, taskukellal, paberrossitoosil jne. Mõnikord ei sobi need öeldud nimega, ajades nimesalgajat kimbatusse. Mõnikord teewad waletamisele lõpu isiku taskutest leitud kirjad, märkused taskuraamatus, ülesmürgitud aadressid, kaasasolewad päwapildid.

4. Kui ette pandud dokumendid kahtlust äratawad, tuleb ka otsimiskirjadest järele waadata, kas ette pandud dokumendid ei ole otsitawad, seega kellegi poolt kaotatud ehk kellegilt warastatud. Isikute otsimiskirjadest omakord waadata, kas ei otsita seesuguste tundemärkidega isikut.

5. Kui isik ütleb ennast pärit olewat teatud maakohast, kus kõneldakse omapärast murrakut, siis kutsuda keegi sealt poolt inimene, kes otsustada wõiks, kas isik selle maakoha murrakut waldab.

6. Kui muud abinõud ei wii sihile, siis walmistada isikust päwanilt ja see saata ühes isikukirjeldusega wastawatele politseiasutustele kohalikkudele elanikkudele ettenäitamiseks. (Järgneb.)

Politsei saatus.

Dr. Abegg, Berliinis.

Berliini kõige loetawamas ajalehes „Berliner Tageblatt“'is ilmus 28. nowembrij lühikene kirjatükk politseiametniku raske teenistuse kohta pealkirja all „Po-

litsei saatus“. Artikli kirjutaja, dr. Abegg, on Preisi siseministeeriumis politseiwalisuse juhataja ja käsitab ainet, millel on tähtsus ka meil, nii et mõndagi kirjatüki

lauset võiks meie olude kohta sõna-sõnalt tarvitada.

Dr. Abegg kirjutab:

„Wälispolitsei ametnik maha lastud!“ Nii teatasid neil päewil jällegi kord ajalehed. Enam ehk vähem üksikasjalik sündmuse kirjeldus lõpuga: „Wälispolitsei ametnik maha lastud!“ Ilma lähema waatluseta — ilma et oleks mõista antud, et oleks midagi erakorralist sündinud. Märgitakse ainult täiuse pärast kroonika kirjutajale omase asjaliku täpsusega, et langenud politseiametnik abielus ja laste isa oli. Ajaleht on oma uudise toomise kohuse täitnud. Materjaali rohkus ei luba pikemalt peatada wahejuhtumise juures just suurlinnas. Wahejuhtumine! Mispärast ka sellest suurt kära tõsta — on ju wiimase wiie aasta jooksul sadanded politseiametnikud niihästi wälis-, kui ka kriminaalpolitseist ja shandarmidest ametikohuste täitmisel surma saanud. Ja ikka tuleb sama teadaanne: „Wälispolitsei ametnik langenud!“ Peaaegu weidi peale-tükkiwalt kõlab see, nagu ebameeldiw meeletuletus mingisuguse wõla kohta. Natuke kahjatsedes ja natuke pahaselt kehitab lugeja õlgu: „Mis teha, mees täitis omi kohuseid, elukutse hädaohud, ametiõnnetus — selle eest saab ametnik palka!“

Kuidas on lugu tõepoolest? Rääkimata raske elukutse, raske kõik nende arwamata ettekirjutuste, otsuste ja õpetuste tõttu, mida peab teadma — raske füüsiliste jõupingutuste ja töö tõttu päewal kui ööl, tormi ja tuule käes — raske alatasa rõhuwa, kunagi kaduwa wastutuse tõttu — raske alalise hädaohu tõttu elu ja olemasolemise kohta. Kas sellega on kõik raskused politseiametniku elus üles loetud? Ei, üks asjaolu on weel rängem, kui kõik raskused, kui wäljakannatamatud nemad ka ei oleks: puudub tunnustamine, puudub tänu nende poolt, kelle elu ja warandust politseiametnik kaitseb alalise hädaohuga oma elule. Ikka noomitakse politseid — ikka on politsei süüdi! Kõige wäiksemate ebameeldiwate juhtumiste juures külwatakse politseid kaebustega üle: tema ei olnud kohal, tema ei tegutsenud, tema talitas liig pehmelt, tema

töötas liig karmilt — ühe sõnaga, politsei on süüdi! Inglismaal on publikum algusest peale alati politseiametniku poolt — meil walitseb peale mõne erandi wastupidine nähtus, isegi siis kui politseiametnik täitsa korrektselt toimetab. Kui aga nüüd weel teenistuse ülesannetest wäsinud, majanduslistest muredest piinatud, alaliselt kodanikkude, ja fihti just haritud inimeste poolt ametikohuste täitmisel takistatud ja närweeritud politseiametnik on kellegagi halwasti ümber käinud ja käitsi kellegi kallale läinud, siis ei rahusta ennast awalik arwamine päewade kaupa.

Muidugi mõista, niisugust asja ei tohi olla ja siin peab kõwa käega talitama — süüdiolew ametnik peab armuta, mitte millegi peale waatamata karistatud ehk lahti lastud saama! Kuid kas on need eksitused tõesti nii sagedased? Kas ei kao sarnaste juhtumiste arw täitsa wõrreldes sellega, mis politseiametnikud wäsimata head teewad? Kõige häda peale waatamata, waatamata poliitilise ja majanduslise surwe peale on riigi alused kindlamad kui kunagi enne, rahwamajandus areneb ja iga kodanik wõib oma elukutset ja ametit rahulikult ja mureta täita, opositsioon wõib maha teha keda tahab, nii palju kui soowib just selle riigi kaitse all kindel olles. Kes on seda kõike teinud kõige wiltsuse peale waatamata? Peale juhtiwate meeste meie politseiametnikud! (Autori harwendus.) Kas nüüd ei peaks ikka uuesti korduwa näide, et nemad oma eluga ohwri-meelselt kõigi teiste elu kaitsewad, manitsuseks olema nende wastu tänu tunda, neile andeks anda, kui mitte õieti talitatud pole? „Politseiametnik maha lastud!“ Kohutaw saatus langeda oma rahwa poja käe läbi, rahu ajal, ootamata naisele ja lapsele, kes mures ja puuduses leinama jääwad. Kes kunagi niisugust surmasõnumit lugenud on ja jälle loeb, see aidaku omalt poolt kõigest jõust politseiametnikkudele, olgu see kus tahes, see aidaku neid wiia majanduslistest wiltsusest majanduslise rippumatuseni, see austagu ja pidagu neist kõige pealt lugu. Mida rohkem seda tehakse, seda lähemale wiiakse politseiametnik sellele ideaalile, mis meil temast on.

Ametlik osa.

Politsei peawalitsuse ülema käsukiri 10. skp. nr. 55:

Siseministri käsukirja põhjal 26. nov. s. a. nr. 44 § 1 on lubatud politsei asutuste kassades raha pidada kuni järgmiste summadeni:

1) Välispolitseis: Tallinna linna politseis — 25.000 mk.; Tartu ja Narwa linnade ning Harju, Tartu, Wiru ja Pärnu maak. politseides — 20.000 mk.; Petseri, Wõru, Wiljandi ja Lääne maak. ning Raudtee politseides — 15.000 mk.; Järwa, Walga ja Saaremaa maak. politseides — 12.000 mk.

2) Kriminaalpolitseis: Tallinna jaoskonnas — 25.000 mk.; Tartu jsk. — 15.000 m.; Rakwere ja Narwa jsk. — 12.000 mk.; Walga, Wiljandi, Pärnu, Haapsalu ja Wõru jsk. — 6.000 mk.; Petseri, Paide ja Kuresaare punkt — 5.000 mk.

3) Kaitsepolitseis: Tallinna, Tartu, Narwa ja Wõru jsk. — 25.000 mk.

Siseministri korraldusel määratud Pärnu maakonna politsei 2. jaoskonna ülema kohuste täitjaks — endine Narwa linna politsei 2. jaosk. ülem August Priks, arwates 10. detsembrist s. a.

Raudtee politsei 2. jaoskonna ülema abiks määratud endine Wiljandi maakonna politsei linna jaoskonna ülem Karl Tamm, arwates 10. detsembrist s. a.

Harju maakonna politsei raiooni ülem August Birkenfeldt'ile määratud autasu kolm tuhat marka energilise teenistuskohuste täitmise eest.

Lääne maakonna politsei ülema käsukiri 27. nowembrist s. a. nr. 76:

Määratakse ametisse politsei Lihula jaoskonna asjaajaja k. t. Arwed Johannese p. Kutser, palgaga 5220 mk. kuus, arwates 1. dets. s. a.

Petseri maakonna politsei ülema käsukiri 29. nowembrist s. a. nr. 71:

Laura 2. raiooni ülema k. t. Jaan Ott wabastatud ametist omal palwel, arwates 1. detsembrist s. a.

Linna 2. raiooni ülema k. t. Thalberg tema oma enese palwel ja isiklistes huiwides paigutatud ümber Laura walla 2. raiooni peale.

Kordnik Julius Paruskar wõetud wastu politsei teenistusse ja määratud linna 2. raiooni ülema k. t., arwates 1. detsembrist s. a.

Wäljamaalt.

Huwitaw kohtuprotsess Londonis.

Londonis on praegu kohtulikul harutamisel jälle kord õige skandaalne asi, mis mitte ainult Inglismaa, waid üldist tähelepanu oma peale on tõmmanud.

Loo keskkohaks on üks noor würost, kes Indiat pärit on ja kes elu, eriti suurlinna elu ei tunnud ning selle tõttu kawalate kuritegijate kütüsi langes. Noore printsijuures elas Londonis keegi naisterahwas, kellega rikas idamaalane 1919 aastal jõulupühade ümber Pariisi sõitis. Naisterahwas oli abielus ja Pariisis tabas naise seaduslik mees würosti ja naist. Würost, kes küll teadis, et tema sõbranna teise mehe naine, kes aga meest ennast kunagi näinud polnud, oli nõus äpardust õige suurejooneliselt likwideerima ja maksis õnnetu abielumehele wiimase nõudmisel 150.000 Englise naela (üle 250 milj. marga). Üks on igatahes kindel, et würost uhkustada wõib sellega, et keegi kunagi nii suurt

waluraha maksnud pole. Kuid asjal on weel teine külg, mis kahtlemata sama huwitaw kui makstud rahasumma suurus. Würosti armuke, kes wäga kõlawana nime omale walinud oli, et kuretegu kergemalt läbi wiia, ei olnudki selle mehe naine, kes paarikest õigel silmapilgul tabas, selle eest raha nõudis ja sai, olgugi et tema tõesti abielus oli.

Nimelt tekkis saagi jagamisel asjaosaliste wahel tüli. Proua Robinsoni (nii on würosti sõbranna õige nimi) mees tegi kindlaks, et teine mees, kes würostiga asja ajas ja wiimasele ennast kui petetud abielumeest esiteles, würosti käest suurema summa raha sai, osa omale jättis ja wõrdlemisi wäikse summa kolme wahel ära jaotas. Küsimus seisab nüüd muidugi selles, mispärast Hra Robinson ise, kes terve plaani wälja mõtles, oma kawatsusi ei teostanud, waid teise meesterahwa abiks wõttis. Hra Robinson, Londoni politseile

kui juhusteotsija juba ammu tuntud, ei ole mees, kelle välimus imponeerida võiks, eriti India würstile. Sellepärast tuli asemik leida, kes paarikest abielu truuduse murdmisel tabaks ja kohtule ning ajalehtedele teatamise ähwardusel raha välja pressiks. Asemikul aga meeldis uus osa nii väga hästi, et tema würsti poolt väljaantud pangatshekki omale jättes, Robinsoni allkirja võltsis, raha välja wõttis ja, nagu juba tähendatud, abielupaarile vähem välja maksis, kui temal oleks „õigus“ olnud saada tehtud „lepingu“ põhjal. Hra Robinson, kes lõppude-lõpuks arusaamisele jõudis, et teine teda häbematu wiisil oli üle löönud, otsustas — asja kohtu kaebata. Tema andis kaebtuse sisse — Londoni panga vastu, kes suure summa wõltsitud allkirja vastu välja andis isikule, kellel õigust polnud raha saada.

Seda asja harutawadki praegu Londoni kohtuwõimud ning kohtu esimehel ei ole senini weel korda läinud hra Robinsonile selgeks teha, et temal oleks tuhat korda kasulikum olnud igast kohtuasutusest võimalikult eemale hoida, selle asemel, et ise kohtusse kaebata. Hra Robinson ise ja samuti tema naine seletawad aga, et raha

wäljapressimisest ei saa juttugi olla, et würst olla prouakese ära meelitanud jne. Londoni politsei on aga wahepeal selle eeskujuliku abielupaari elulugu täpselt kindlaks teinud ja arwatawasti ootab meest ja naist ja samuti ka mehe asemikku kõwa karistus loodetud raha asemel.

Tuhatoosid inimeste pealuudest.

Wiimastel kuudel on Lõuna-Ameerikas, Peru wabariigi piiridel ja Brasiilia wabariigi kõrbedes, banded organiseeritud, kes oma elukutseks on walinud — inimeste peale jahti pidada, nii nagu metsloomade peale. Salgad on uuemate laskeriistadega warustatud ja hiiliwad läbi ürgmetsade inimeste otsimisel.

Salgad on omale eesmärgiks wõtnud kõige pealt indiaanlasi püüda, sellepärast muidugi, et nende vastu kerge sõidida. „Walge kultuuri“ esitajad lasewad kaitseta indiaanlasi maha, kes wastuhakkamise peale ei mõtlegi, ja lõikawad tapetud ohwritel siis pead otsast ära. Peale selle esimese protseduuri, tuleb asja „tehniline külg“. Nimelt pannakse pea keewa wee sisse ja toimetatakse nii, et lõppude lõpuks pealuu ülemine osa, mille külge ohwite juuksed jäätud, lahti tuleb ja tekliina teisele pealuu osale wõib tarwitatud saada.

Sarnases seisukorras saadetakse pealuud Pariisi, kus nemad kui „kunstasjad“ müügile ilmuvad, „ilustatud“ kõiksuguste joonistustega. Müügi hinnaks suuremal arwul olla 50 dollari.

Mõne aja eest saadi selle häbitawa kuriteo jälgile ja mõned Lõuna-Ameerika riigid, kus tähendatud juhtumised aset on leidnud, on suuremaid wäeosasid välja saatnud jahimeeste peale jahti pidama.

Suured wäljaweokauba wargused.

Saksamaa selts „Bergischer Verein gegen Fabriksdiebstahl“ tegi hiljuti kindlaks, et Rotterdamis suurejoonelised wargused toime pannakse kauba kallal, mis Saksamaalt Inglismaale saadetakse. Suurem osa süüdlastest (niihästi warastest kui ka warastatud kraami ostjatest) on awalikuks tehtud ja kinni wõetud ja hiigla warastatud kraami tagawarad konfiskeeritud. Nii on, näiteks, ainuüksi tekstiilkaupasad, terasasju ja nahakraami kätte saadud 250.000 kuldmarka wäärtuses

Politseiametnikud.

**KINNITAGE endid ÕNNETUS-
JUHUSTE vastu, kaasa arvatud
KODANLISED RAHUTUSED.**

Ärge viivitage

Eestimaa kinnitus A.-S. „EKA“,
TALLINN, Pikk tän. 6. Tel. 12-59 ja 22-14,
järele küsida, sest selts on valmis Teid
kinnitama. Teie saate üllatatud olemä odavatest
preemiatest ja kinnitusviiside vastu-
tulelikkusest.

Näitus: Politseikordnik maksab aastas
ainult 17,64 Eesti kkr. 1000.— kuldkrooni
eest. See summa makstakse tema surma
korral omaksetele ehk invaliidisuse korral,
vastavalt töövõime kaotusele, tema enesele.

Õnnetusjuhuste ja elukinnitusi toimetatakse
kuldkroonides. Kinnitus kuldkrooni-
des kaitseb Teid rahaväärtuse langemise
eest.

**Muretsege praegusel raskel ajal
aegsasti oma abikaasade ja laste
eest.**

(umbes 25 miljoni marka). Wargused olid sealjuures, nagu utrimine senini näitanud on, hästi toime pandud. Kastid, millede sisu kõrvale toimetati, pandi peale kuriteo kordasatmist nii hästi kinni, et wäljastpoolt sugugi näha ei wõidud, et näit., nahkkinnaste asemel kastas liiw on jne.

20-da aastasaja meriröowlid.

Et meriröowlid meie kultuurilisel ja arenenud aastasajal mitte üksi kusagil Hiina wetes ei tegutse, waid ka mujal, päris tsiwilisatsiooni keskkohadel, näitab järgmine lugu.

Inglise neljamastiline purjelaew „Veronika“ wõideti Ühisriikide wetes 15 meriröowli poolt ära, kes teisel purjelaewal „Veronika'le“ lähenesid ja wiimase meeskonnale ootamatult kallale tungisid. Meeskond wõeti wangi ja pandi laewa alumistesse ruumidesse kinni ning hoiti seal üle kolme nädala. Selle aja jooksul müüsid meriröowlid kõik alkoholi tagawarad, mis „Veronika'le“ leidusid, möödastõitjatele maha ja läksid siis ise minema, enne ärasõitu weel kõiki purustades, mis laewal leidus.

Wene salapolitsei wäljamaal.

Selle kohta teatawad Wiini ajalehed järgmist:

Kõigis suuremates Euroopa linnades on olemas Wene salapolitsei esitused, kes sowjetide wabariigi poliitilisse organisatsiooni kuuluvad. Wiimasel ajal olla neid esitusi uuendatud, salaagentide palkasid, päewarahasid jne. tõstetud, nii et nende sissetulek kümme kord suurem olla, kui, näiteks, wabrikutöölise sissetulek Wene-maal.

Wene salapolitsei peatülesandeks olla wõidelda Wene emigrantide vastu, neid purustada, üht organisatsiooni teise vastu üles ässitada. Selle ülesande teostamiseks katsutakse kõige pealt emigrantide majanduslist seisukorda ära kasutada. Muuseas pidada emigrantide keskel peaasjalikult naisagendid tegutsema. Wasturewolutsioonilised organisatsioonid kuuluvad erilise walwe alla; mõnikord luuakse nemad ka prowokatsioonilise eesmärgiga. Wene emigrantide lehe „Ru“ teadete järele ei kohku tšekistid ka suuremate ülesannete ees, nii olla Berliini esituse juures olnud keegi omal ajal kurikuulus shandarmiwäe kindral Kommisarow.

Kindla walwe alla pidada ka käima kõik wenelased, kes sowjetide wabariigist

wäljamaale sõidawad. Kunstnikkudele, muusikantidele jne. keelatakse ära „walgekaartlaste“ ettewõtetes üles astuda. Muidugi mõista on walwe kõwa ka nõukogude esituste ametnikkude ja teenijate järele, mis isegi kuni kirjade ja postisaadetiste rewideerimiseni pidada wiima. Olla tähele pandud, et ikka siis, kui mingisuguseid suuremaid rahutusi oodata on, tähtsamad tšheka tegelased Berliini sõidawad.

Parteide rohkus Saksa parlamendi walimistel.

Saksamaa „Reichswahlausschuss“, kes walimiseks sisseantud parteide nimekirju kontrollleerib, on see kord, nagu Berliini lehed teatawad, õige suure töö ära tegema pidanud.

Kommunistide nimekirjast on esimene kandidaat Max Hölz maha tõmmatud, kes praegu wangimajas istub ja keda on kinni mõistetud ühes kõigi õiguste kaotamisega.

Mis teistesse parteidesse puutub, siis tuleb kõige pealt ära märkida, et ka nüüdsel walimistel, samuti nagu maikuu walimistelgi wäga palju nimekirju wõistlewad. Seekord mitte enam ega wähem kui 24 tükki! Nende seas leidub siis ka õige huwitawaid. Näituseks on nr. 16 all sisse antud mingisuguse „Parteita rühmituse“ nimekirja, milles ainult kaks isikut leidub: see on keegi kaupmees Otto Wine ühes oma naisega, kes mõlemad turukauplejad on ja kelle eest garanteerib keegi tsirkuse artist. Tagasi lükati muu seas ühe Freiburg'i linna habemeajaja poolt sisseantud nimekirja, milles see härra ainukese kandidaadina figureerib ja mille juure kandidaat kõiksuguste teiste dokumentide seas ka tunnistuse lisanud oli, et tema nõdrameelne on ja hoolekande all seisab. Sellegi peale waatamata on temale mitmed isikud soowitajabena alla kirjutanud. Huwitaw on asjaolu, et terwelt kolm „Aufwertungs“ parteid wõistlewad, s. o. parteid, kes omale on eesmärgiks wõtnud suure inflatsiooni tõttu kannatada saanud pensiooni saajatele, pabermarkade omanikkudele jne. tasu muretseda.

Ku-Kux-Klan juba Euroopas.

Ku-Kux-Klan on teatawasti suur ja mõjuw salaorganisatsioon Ameerika Ühisriikides, kes oma eesmärgiks on wõtnud wõitluse üldse mitteameeriklaste vastu, eriti aga juutide, katoliiklaste ja enamlaste vastu.

Nüüd on Tsheho-Slowakkias nähtawasti samasugune salaseltsi organiseerimine käsil. Tsheho-Slowakkia politsei kätte on suurem hulk lendlehti sattunud, millede Ku-Kux-Klani asutamisest teatatakse

ja üles kutsutakse wiibimata wõitlust juuride, sakslaste, katoliiklaste ja enamlaste wastu algama. Senini ei ole politseil weel korda läinud salaseltsi ja tema asutajate jälgile saada.

Küsimused ja kostmised.

Lugija nr. 206. Küsimus. Kas tuleb isikutunnistuse kaotamise wõi häwinemise puhul Wab. Wal. aj. määruse 9. 2. 23 a. isikutunnistuste kohta § 7 („R. T.“ nr. 25 — 1923 a.) alusel kokku seatud aktid saata prokurööri abile Kr. kp. s. § 253 põhjal läbiwaatamiseks.

Wastus. Arwesse wõttes, et Kr. kp. s. § 253 põhjal prokuröörile saadetakse juurdlused, isikutunnistuse kaotamise puhul kokkuseatud akt ei ole aga juurdlus, waid alus uue isikutunnistuse wäljaandmiseks, siis ei tule küsimuse all olewad aktid prokuröörile saata, wälja arwatud juhtumised, kus akti alusel juurdlus toime pannakse, näit. kahtluse korral, et isikutunnistus kellegi poolt warastatud.

Nr. 1538. Raiooni ülem A. S. Küsimused. „Riigi Teatajas“ 1920 a. nr. 28 awaldatud tööstuse seaduse põhjal tuleb suur- ja kesktööstuse sisseseadmiseks wastawa linna- ehk maakonnawalitsuse kaudu kaubandus- ja tööstusministeeriumilt luba paluda ning enne uues ettevõttes töö alustamist selleks sama ministeeriumi tööstusosakonnalt luba muretseda.

Mis tuleb teha, kui ettevõtte omanik on awanud suur- ehk kesktööstuse ja selles töö alustanud ilma tarwilise loata ning, nähtawasti, ei kawatsegi seda muretseda? Missuguse seaduse põhjal tuleb süüdlane wastutusele wõtta? Kas politseil on õigus ilma loata awatud ettevõtte sulgumiseks ja missuguse seaduse põhjal, wõi tuleb sulgumist kohtu kaudu nõuda?

Wastused. Sulgumine sünnib kohtu korras ja ainult N. S. §§ 863, 1075 ja

1348—1350² ettenähtud juhtumistel. Asjad alluwad rahukogule esimeses instant-sis (Kr. kpd. sead. § 34 p. 1).

Tööstusettewõtted, millede kohta ülesloetud nuhtlusseaduse paragrahwid ei käi ja millede omanikud ainult selles süüdi, et nemad tarwilikke lubasid ei muretsenud, ei wõi sulatud saada, kuid nende omanikud wõetakse wastutusele N. S. § 1347 põhjal ja süütegu allub rahukohtunikule (Wene senati üldkogu seletus 1880 a. nr. 39).

Nr. 1787. L. J. Küsimused. 1) Kas on muudetud 1921 a. „Riigi Teataja“ nr. 5 wäljakuulutatud seaduse põhjal siseministeeriumi ringkiri 18. oktoobrist 1919 a. nr. 3760 majaraamatute kohta, kus on öeldud, et majaraamatute worm jääb endine weneaegne?

2) Kui eelmises küsimuses tähendatud worm on ära muudetud ja selle muutmisest ei ole wallaelanikkudele wallawalitsuse läbi teada antud ja pealegi wallawalitsuse poolt saab selle wormi järele raamatuid müüdid ja majaperemees weneaegse wormi järele peab korralikult majaraamatu, kas wõib raiooni ülem majaperemehe üle mittewormikohase majaraamatu pidamise eest protokollki kokku seada tema wastutusele wõtmiseks?

Wastused: 1) ja 2) Et siseministri määruses majaraamatute kohta („R. T.“ nr. 5 — 1921 a.) majaraamatute uut wormi pole ette nähtud ja ka senini uut wormi ei ole maksma pandud, siis wõib tarwitada wana wormi, tingimusega, et raamatutesse saaks kantud andmed, mis ülaltähendatud määruse § 2 nõuab.

Wäljaandja: Toimetuskomisjon.

Wastutaw toimetaja: E. Maddison.

Tegew toimetaja: O. Angelus.

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksusetuks järgmised tunnistused:

- Reimann, Mihkel Hendriku p., sõjawäest wabast. tunnistus nr. 13987.
- Stimmer, Aleksander Johani p., sõjawäest wab. tunnistus nr. 3088.
- Hoidorf, Aleksander Jüri p., sõjawäest wab. tunnistus, w. a. Lääne maak. rahwaw. ülemalt 1922 a.
- Reichan, Jaan Jaani p., hobusepass, w. a. Uderna wallawal. nr. 220.
- Heiberg, Walter Walentin Aleksandri p., sõjawäest wab. tunn., w. a. Wõru maak. rahwaw. ülemalt nr. 869.
- Zirk, Friedrich Hugo p., sõjaw. wabast. tunnistus, w. a. Kindluse suurükiwäe 3. grupi ülemalt 8. 1. 21 a. nr. 83.
- Kriina, Andres Aleksandri p., sõjaw. wab. tunnistus.
- Wälja, Eduard Juhani p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Wiru maak. rahwaw. ül. 2. 12. 20 a. nr. 1915.
- Pärtels, Aleksander Johani p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Pärnumaa rahwaw. ja k.-l. ülema poolt 31. 12. 20 a. nr. 16059. (713)
- Mölder, August Johani p., sõjaw. wab. tunn., w. a. 9. jalaw. polgu ülemalt nr. 1150 ja laskeriista luba, w. a. Pärnum. pol. ülemalt nr. 1505.
- Kuldberg, Martin Aleksandri p., sõjaw. wab. tunn., w. a. 2. wäljapatarei ülem. 31. 7. 23 a. nr. 1846. (723)
- Sabbi, Mihkel, hobusepass, w. a. Wao wallawal. nr. 1128. (724)
- Oja, Jaan Gotthardi p., sõjaw. wab. tunn. w. a. 6. jalaw. polgu ül. 1921 a. (9740)
- Fee (Weh), Robert Wladimiri p., Nansenipass, w. a. Pol. peawal. 1924. a. nr. 1440/1392. (9745)
- Eliser, Jaan Jaani p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Merejõudude rannawalwe osak. 21. 8. 21 a. nr. 8277. (9746)
- Krebs, Ado Jüri p., hobusepassid, w. a. Lihula wallawal. nr. 31 — 30. 6. 24 a., nr. 336 11. 1. 21 a. ja nr. 749 — 25. 1. 21 a. (11783)
- Teder, Aleksander Jaagu p., hobusepass w. a. Polli wallawal. 11. 12. 20 a. nr. 372/11784.
- Rääk, Karl Karli p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Wiru maak. rahwaw. komm. 1920. (11794)
- Eit, Johannes Karli p., sõjaw. wab. tunn., nr. 26000. (29321)

- Horst, Jakob Jakobi p., hobusepass, w. a. Riisepere wallawal. 10. 1. 21 a. nr. 134. (11796)
- Koolman, Hans Jaagu p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Tall. wahipatalj. ül. 9. 8. 20 a. nr. 3321. (11800)
- Tikk, August Andrese p., sõjaw. wab. tunn. Järwa maak. rahwaw. ülemalt 7. 4. 20 a. nr. 4071.
- Hergauk, Arnold Hansu p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Läänemaak. rahwaw. ja k.-l. ülemalt 22. 4. 24 a. nr. 79. (22081)
- Arobaum, Paul Antoni p., sõjaw. wab. tunn., w. a. 2. Suurtükiwäe polgu wäljapatarei nr. 10 ülemalt 31. 8. 21 a. nr. 2295. (21150)
- Kolin, Hendrik Ado p., sõjaw. wab. tunn., w. a. Wiljandi maak. reg. büroo ül. 19. 2. 19 a. nr. 538. lit. a. § 63 põhjal (26244)
- Taawel, Eduard Kaarli p., sõjaw. teen. kõlbm. tunn., w. a. Wiru maak. rahwaw. komm. 4. 2. 19 a. nr. 1281. (27546)
- Blauhut, Jüri Jakobi p., talukoha „Maretaru“ nr. 17-a. lahutatud Äntu mõisast, obligatsioon 2150 Wene rubla peale. (27547)
- Feodorow, Dimitri Jegori p., laskeriista luba, w. a. 31. 1. 23 a. nr. 128. (29314)
- Lundt, Jaan Miku p., sõjaw. wab. tunn. w. a. Harju maak. rahwaw. üle. 22. 10. 20 a. nr. 25289. (29822)
- Lundt, Jaan Miku p., laskeriista luba, w. a. Harju maak. pol. 3 aasta peale, 11. 6. 23 a. nr. 1337. (29823)

Tunnustatakse maksusetuks järgmised isikutunnistused:

- Mölder, August Johani p., w. a. Enge wallawal. nr. 271. (717)
- Saar, Sander Tiina p. (718)
- Kapral, Joh. Jaagu p. (718)
- Hansmann, Amalie Mardi t., w. a. Uue Põltsamaa wallawal. 7. 3. 22 a. nr. 751. (719)
- Reinans, Martin, w. a. Lelle wallawal. 11. 1. 21 a. nr. 772. (720)
- Kiwi, Joosep Feodori p., w. a. Pärnumaa wallawal. (721)
- Bachson, Andres, w. a. Suigu wallawal. 5. 3. 20 a. nr. 13. (722)
- Greenberg, Herman Aleksandri p., w. a. Wao wallawal. 9. 5. 22 a. nr. 2115. (9738)

- Anweldt, Wilhelmine Georgi t. (9739)
- Oja, Jaan Gotthardi p., w. a. Tall. I. pol. 4 jsk. 19. 2. 23. a. nr. 540. (9740)
- Heek, Liisa Magnuse t., w. a. Baltiski pol. ülemaal. (9741)
- Ilwes, Ludmilla Aleksandri t., w. a. Tall. I. pol. 4 jsk. 1923. a. (9742)
- Niggol, Antonina, w. a. Tall. I. pol. 4. jsk. 1920. a. (9743)
- Birnbaum, Johannes Joosepi p., w. a. Tall. I. pol. 4 jsk. 10. 5. 24. a. (9744)
- Kaubi, Elampia, w. a. Tall. I. pol. 3 jsk. (9747)
- Wahtram, Pauline, w. a. Wohnja wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 188 (9748)
- Kowit, Oskar Jaagu p., w. a. Woltweti wallawal. 13. 1. 22 a. nr. 1064. (9749)
- Klewes, Aliise Jakobi t., w. a. Wohnja wallawal. 1920 a. (9750)
- Teder, Aleksander Jaagu p., w. a. Polli wallawal. 6. 12. 19 a. nr. 93. (11784)
- Teder, Olga Hansu t., w. a. Polli wallawal. 19. 2. 21 a. nr. 821. (11785)
- Bötcher, Jüri Jüri p. (11786)
- Bötcher, Wilhelmine Hindreku t., (11786)
- Kiwisild, Aliide Tiina t., w. a. Tall. I. sadama pol. jsk. (11787)
- Manitski, Emilie Magnuse t., w. a. Kõnnu wallawal. (11789)
- Wissut, Karl Jüri p., w. a. Pati wallawal. 27. 5. 20 a. nr. 686. (11791)
- Joosik, Natalie Peetri t., w. a. Pühajärwe wallawal. 20. 12. 19 a. nr. 45. (11792)
- Haab, Jaan Tõnu p., w. a. Nehatu wallawal. (11793)
- Rääk, Karl Karli p., w. a. Awanduse wallawal. 1920 a. nr. 1567. (11794)
- Meister, Rudolf Juhani p., w. a. Tall. I. pol. 3 jsk. (11797)
- Rommel, Oskar Johannese p., w. a. Tall. I. pol. sadama jsk. 1923 a. nr. 101770. (11798)
- Wichmann, Robert Jakobi p., w. a. Tall. I. pol. 4 jsk. 20. 6. 24 a. nr. 1034. (11799)
- Murd, Tõnis Tõnise p., w. a. Einmanni wallawal. nr. 772. (14848)
- Kull, Ernestine Johannese t., w. a. Kapu wallawal. (14848)
- Anton, Karl Hansu p., w. a. Pajusi wallawal. (14862)
- Saar, Johannes Mardi p., w. a. Wõhmuta wallawal. (14862)
- Wäli, Rudolf Jüri p., w. a. Albu wallawal. (14862)
- Paju, Johannes Jaani p. (11786)
- Wainomets, Ferdinand Jüri p., w. a. Härjanurme wallawal. (14862)
- Westung, Martin Jaani p., w. a. Weinjärwe wallawal. (14862)
- Wabi, Karl Gustawi p. (14862)
- Ohakas, Mihkel Gustawi p., w. a. Kapu wallawal. (21126)
- Pärn, Rufim Johani p., w. a. Albu wallawal. (21125)
- Lääts, Madis Madise p., w. a. Albu wallawal. (21125)
- Riisen, Johanna Ado t., w. a. Esna wallawal. (21125)
- Uus, Hermine Hansu t., w. a. Kuksema wallawal. (21125)
- Pärnik, Anna Peetri t., w. a. Wao wallawal. (21126)
- Pärnik, Abu Karli p., w. a. Wao wallawal. (21126)
- Reinok, August, w. a. Albu wallawal. (21126)
- Tuikene, Aleksander Karli p., w. a. Einmanni wallawal. (21126)
- Sibul, Aleksander, w. a. Kuksema wallawal. (21126)
- Kreisberg, Jaan Widriku p., w. a. Albu wallawal. (21126)
- Böstrow, Korneli Nikandri p., w. a. Laura wallawal. (21126)
- Karjus, Jaan Mihkli p., w. a. Albu wallawal. 3. 8. 20 a. nr. 101. (21149)
- Plaat, Eduard Juhani p., w. a. Esna wallawal. 13. 8. 20 a. nr. 950. (21149)
- Praalits, Luise Augusti t., w. a. Kirna-Kohatu wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 650. (21150)
- Oolmann, Andres Hansu p., w. a. Weinjärwe wallawal. 9. 8. 20 a. nr. 611. (21150)
- Hummel, Eduard Mardi p., w. a. Esna wallawal. 30. 3. 21 a. nr. 589. (21150)
- Perkowski, Woldemar Emili p., w. a. Laimjala wallawal. 2. 3. 23 a. nr. 35. (25299)
- Leisberg, Amalie Andrese t., w. a. Emmaste wallawal. 10. 1. 20 a. nr. 775. (25534)
- Hallik, Peet Peedu p., w. a. Suuremõisa wallawal. 13. 12. 19 a. nr. 316. (25535)
- Juhre, Liina Simmo t., w. a. Kärdda alewiwal. 30. 12. 19 a. nr. 104. (25536)
- Bachmann, Jaan Tõnise p., w. a. Sipa wallawal. 17. 12. 21 a. nr. 289. (25971)
- Kolin, Hendrik Ado p., w. a. Kärstna wallawal. (26244)
- Allmann, Jaan Priidiku p., w. a. Paatsalu wallawal. 1920 a. nr. 675. (26585)

- Stimann, Karl Hansu p., w. a. Märjamaa wallawal. 3. 1. 20 a. nr. 460. (25970)
- Jänes, Karl Karli p., w. a. Lihula wallawal. 10. 2. 22 a. nr. 615. (26890)
- Jansen, Natalie Jaani t., w. a. Mäksa wallawal. 10. 2. 22 a. nr. 615. (26890)
- Warik, August Jaani p., w. a. Kastre-Wõnnu wallawal. 25. 1. 20 a. nr. 2507. (26891)
- Sirge, Gustaw Märdi p., w. a. Kastre-Wõnnu wallawal. 8. 6. 20 a. nr. 2507. (26892)
- Kilk, Anna Elisabeth Kristjani t., w. a. Kastre-Wõnnu wallawal. 11. 7. 22 a. nr. 1946. (26893)
- Kilk, Kristjan Mari p., w. a. Kastre-Wõnnu wallawal. 10. 2. 20 a. nr. 780. (26898)
- Parts, Peeter Matsi p., w. a. Mäksa wallawal. 7. 10. 20 a. nr. 780. (26894)
- Libiseja, Juhani Juhani p., w. a. Raadi wallawal. 26. 5. 22 a. nr. 1402. (26895)
- Sass, Elisabeth Peetri t., w. a. Raadi wallawal. 17. 12. 19 a. nr. 237. (26896)
- Praakli, Rudolf Karli p., w. a. Kawastu wallawal. 8. 9. 20 a. nr. 1013. (26897)
- Nabi, Mihkel, w. a. Haapsalu l. pol. ülemalt 1. 12. 19 a. nr. 579. (26987)
- Neufeldt, August, nr. 371. (27472)
- Tanner, Mart, nr. 10503. (27473)
- Taawel, Eduard Karli p., w. a. Awan-duse wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 1083. (27546)
- Pärnamägi, Rudolf Adami p., nr. 862. (29322)
- Landberg, Woldemar Jakob p., nr. 1775-a. (29320)
- Andreson, Jakob Tõnu p., nr. 109. (29319)
- Sepmann, Johannes Johani p., nr. 1058. (29318)
- Aamisepp, Mihkel Hansu p., nr. 280. (29317)
- Elstruk, Peeter Hansu p., nr. 156. (29316)
- Meeria, Robert Johannese p., nr. 1165. (29315)
- Mänd, Rudolf Jaani p., nr. 62. (29313)
- Joll, Reinhold Hansu p., w. a. Rae wallawal. 11. 2. 22 a. nr. 2276. (29821)
- Lundt, Jaan Mikup., w. a. Rae wallawal. 10. 2. 20 a. nr. 1006. (29824)
- Jalukse, Wiktor Jüri p., w. a. Nehatu wallawal. 30. 8. 21 a. nr. 1346. (29825)
- Järwan, Aleksander Aleksandri p., w. a. Harku wallawal. 30. 12. 20 a. nr. 1600. (29826)
- Mikumägi, Mart Mardi p., w. a. Kurna wallawal. 10. 8. 20 a. nr. 815. (29834)
- Freudenthal, Oskar Abrami p., w. a. Rakwere wallawal. 28. 2. 23 a. nr. 15.
- Reinik, Karl Jakobi p., w. a. Rakkwere wallawal. 10. 9. 20 a. nr. 1273.
- Lossi, Hans Tooma p., w. a. Haljala wallawal. 1924. a. nr. 755.
- Uustalu, Aline Antoni t., w. a. Jõhwi wallawal.
- Tartu, August Jüri p., w. a. Kolga wallawal. 7. 6. 22 a. nr. 1905.
- Liibe, Aleksander Mihkli p., w. a. Roela wallawal. 24. 6. 20 a. nr. 725.
- Arro, Aleksander Jüri p., w. a. Juuru wallawal. 11. 9. 20 a. nr. 1421.
- Naisson, Kai Mihkli t., w. a. Weltsa wallawal. 13. 12. 19 a. nr. 61.
- Wiit, Hendrik Jaani p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 1683.
- Pärtelson, Peeter Andrese p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 18125.
- Perli, Feliks Adolphi p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 2217.
- Kiss, Jaan Peetri p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 2777.
- Kübarsepp, Johan Anna p., w. a. Tartu l. pol. 2. jsk. nr. 10532.
- Sulp, Linda Kusta t., w. a. Wana-Kuuste wallawal. nr. 1029.
- Menson, Ida Elise Kristjani t., w. a. Tartu l. pol. 3. jsk. 3. 11. 20 a. nr. 12008.
- Mutsu, Anna Peetri t., w. a. Tartu l. pol. 3. jsk. 31. 12. 19 a. nr. 6045.
- Ibrus, Hans Jaagu p., w. a. Wõhmuta wallawal. 29. 4. 20 a. nr. 495.
- Tamm, Hilda Hansu t., w. a. Albu wallawal. 16. 12. 19 a. nr. 147.
- Liik, Irina Aleksei t., w. a. Kogula wallawal. 29. 1. 24 a. nr. 7.
- Nuum, Aleksander Priidiku p., w. a. Abroka wallawal. 19. 4. 21 a. nr. 459.
- Kesküla, Oskar Karli p., w. a. Kaarma-Suure wallawal. 4. 12. 20 a. nr. 531.
- Lonks, Anna Hindreku t., w. a. Lüm-mada wallawal. 26. 1. 20 a. nr. 341.
- Kuutmann, Aleksei, w. a. Lüm-mada wallawal. 27. 1. 20 a. nr. 355.
- Kiitsak, Wiiru Juhani t., w. a. Pihtla wallawal. 30. 1. 20 a. nr. 331.
- Harjas, Maria Jaani t., w. a. Mustjala wallawal. 15. 1. 20 a. nr. 634.
- Aaw, Karl Priidu p., w. a. Loona wallawal. 19. 3. 20 a. nr. 769.
- Laur, Karl Johani p., w. a. Kärla wallawal. 3. 9. 20 a. nr. 884.
- Annus, Eduard Tooma p., w. a. Mustjala wallawal. 21. 1. 21 a. nr. 1020.

Leis, August Priidiku p., w. a. Waikna wallawal. 30. 12. 19 a. nr. 443.
 Lepberg, Jaan Hansu p., w. a. Jõgisoo wallawal. 19. 1. 20 a. nr. 171.
 Sooba, Eduard Johannese p., w. a. Kirna wallawal. 22. 5. 22 a. nr. 39.
 Konno, Jaan Ado p., w. a. Waiwara wallawal.
 Lõhe'k, Rudolf Jüri p., w. a. Narwa l. pol. ülemalt 17. 6. 20 a. nr. 24041.
 Arhipow, Nikolai Olga p., w. a. Narwa l. pol. ülemalt 20. 11. 20 a. nr. 26797.
 Sillenbach, Olga Gustawi t., w. a. Narwa l. pol. ülemalt 16. 12. 19 a. nr. 17323.
 Madrus, Rosalie Aleksandri t., w. a. Narwa l. pol. ülemalt 19. 11. 21 a. nr. 30141.
 Pall, Joosep Jaani p., w. a. Narwa l. pol. ülemalt 11. 2. 20 a. nr. 19857.
 Tennishow, Roman Jaani p., w. a. Rakwere l. pol. ülemalt 10. 12. 19 a. nr. 2462.
 Tshnenkow, Aleksandra Gawrili t., w. a. Petseri maak. pol. 1. jsk. ülemalt 21. 6. 21 a. nr. 113.
 Kuld, Aleksei Pawli p., w. a. Obinitza wallawal. 27. 4. 23 a. nr. 186.
 Konowalow, Iwan Andrei p., nr. 45.
 Sobolkow, Iwan Gawrili p., nr. 8914.
 Korofkow, Feodot Maksimi p., nr. 18/8.
 Renewsky, Iwan Aleksei p., nr. 595.
 Lopotkin, Mihail Tihoni p., nr. 2068.
 Komlew, Peeter Mihaili p., nr. 297.
 Nolken, Jekaterina Gawrili t., nr. 231.
 Aleksahin, Andrei Iwani p., nr. 12417.
 Aleksahina, Anna Jefimi t., nr. 90/25.
 Pettai, Arnold Kusta p., w. a. Keeni wallawal. 7. 12. 19 a. nr. 26.
 Aron, Liisa Otto t., w. a. Tall. l. pol. 4. jsk. 17. 3. 20 a. nr. 11461. (726)
 Kirkmann, Anna Siimu t., w. a. Tall. l. pol. 1. jsk. nr. 5200. (727)

Igasuguseid SAIU, KOOKE, KÜPSISEID, MEE- ja PIPARKOOKE

soovitab

Pagarmeister

E. Malström,

Kullasepa tän. nr. 6.
 Narva maantee nr. 32.
 Suur Tartu m. nr. 10/32.

Wiru t. 20.

Wiru t. 20.

N. Zipukoff

Tallinnas, Wiru t. 20.

Soovitab suures walikus mitmesuguseid tasku-, laua- ja seinakellasid 2 aasta wastutusega; kuld-, hõbe- ja ehteasju odawa hinnaga. Laulatussõrmuseid.

EESTI KELL

Viru tän. nr. 23.

TALLINN.

Müük suurel ja väiksel arwul odawasti.

Üllikonna, pallu, kasuka, mantli ja püksirildeid, hästi passiwaid tugewaid woodrid, watti ja watellini.

Läbiwillast kleidiriiet, siidi ja sametit, kõige paremat pesuriiet, kangalõimi, woodiwaipu, pörandarriiet

j. n. e. j. n. e. j. n. e.

soovitab

Georg Pisarew
 oma Soome riidekaup-
 lusest Estonia all nr. 13.

Mantli ja krae
plüüsh
 mk. 700 -
 suures
 walikus!

Flanelett
 mk. 55.-
 suures
 walikus!

Inglis magasin

(omanik G. Gufkin)

Tallinnas, Vene tänav № 4, Kõnetraat 9-46.

Inglis kalev, villane riie, plüüsš ja voodri riie.

Müük suurel ja väikesel arvul.

Manufaktuur Import Ko.

Tallinnas, Suur Karja tän. 5, sissek. hoowist

Soowitab suures väljavalikus kõiksuguseid
willaseid, puuwillaseid ja kalewikaupu Inglis,
Saksa ja Rootsi wabrikutest

Ainult jällemüüjatele!!!

Manufaktuur Import Ko.

Tallinn, Suur Karja t. 5.

A. Tiits,

end. Lohan

kella-, kuld- ja hõbeasjade
kauplus,

TALLINN, Kinga tän. nr. 1,

soowitab oma alasse
puutuwaid kaupu pü-
hadeks, mõõdukate
hindadega.

Aus teenimine.

Aupaklikult

A. Tiits.

Habeme, Tasku
Aedniku
Lihuniku
Kingsepa, Naha
Konditri
Koka, Köögi
Kartulikoormise
Worsti, Juustu
Schingi, Leiwa
Aiawilja
Sidroni, Laste
Tranchier
Konservkarbi
Laua

RUUS

Pähkle- ja sulkrutange, korgi-
tõmbajaid ja nugadeteritamise
staale soowitab suuremal ja
wähemal arvul mõõdukate hin-
dadega

Axel Musso

Pikk tän. 13. Kõnetraat 21-49.

Restoraan
„DRAAMAKELDER“

Jaani tän. 5 Draamateatri all.
Kõnetraat 565.

Eeskujulik köök!
Odavad hinnad!

Kodumaa ja väljamaa liköörid,
weinid, napsid ja õlled.

Soe hommikueine suures välja-
walikus kella 10—1.
Lõuna kella 1—5.

Söögid à la carte igal ajal.

Muusika kella 3-5 ja 8-12.

Restoraanipidaja.

J. Ginowker

Biskwiidi ja kompweki tehas

„Orjol“

Laulupidu tän. nr. 3, omas majas
Kõnetraat 16-37

En gros

En detail

Wabriku saaduste ja
koloniaal ladu

Suur Tartu m. nr. 7, omas majas
Kõnetraat 15-54

K-m. Wennad
Maasepp

Tallinn, Suur Tartu m. nr. 13.
Kõnetr. 416.

*Ladus alafi saadawal
suuremal kui ka wä-
hemal arwul:*

*Suhkrul, jahu, riisi.
Tubaka-kaubad,
mitmesugused õlid.*

H. MARKOWITSCH

Kuulsa Junghans'i wabriku ainuesi-
taja Eestis.

TALLINN, Wiru tän. 15.

Soowitan ladust suuremal
ja vähemal arwul kõiksugu-
seid moodsaid **seina-, laua-,
mängu- ja äratuskellasid,**
kõiksuguseid kellade ja uu-
ride osasid ja tööriistu, sama
igasuguseid kuld- ja hõbe-
asju.

Wõtan tellimisi wastu Junghans'i wab-
riku kellade peale wabriku hindadega.